

ALTERRA
WAGENINGEN UR

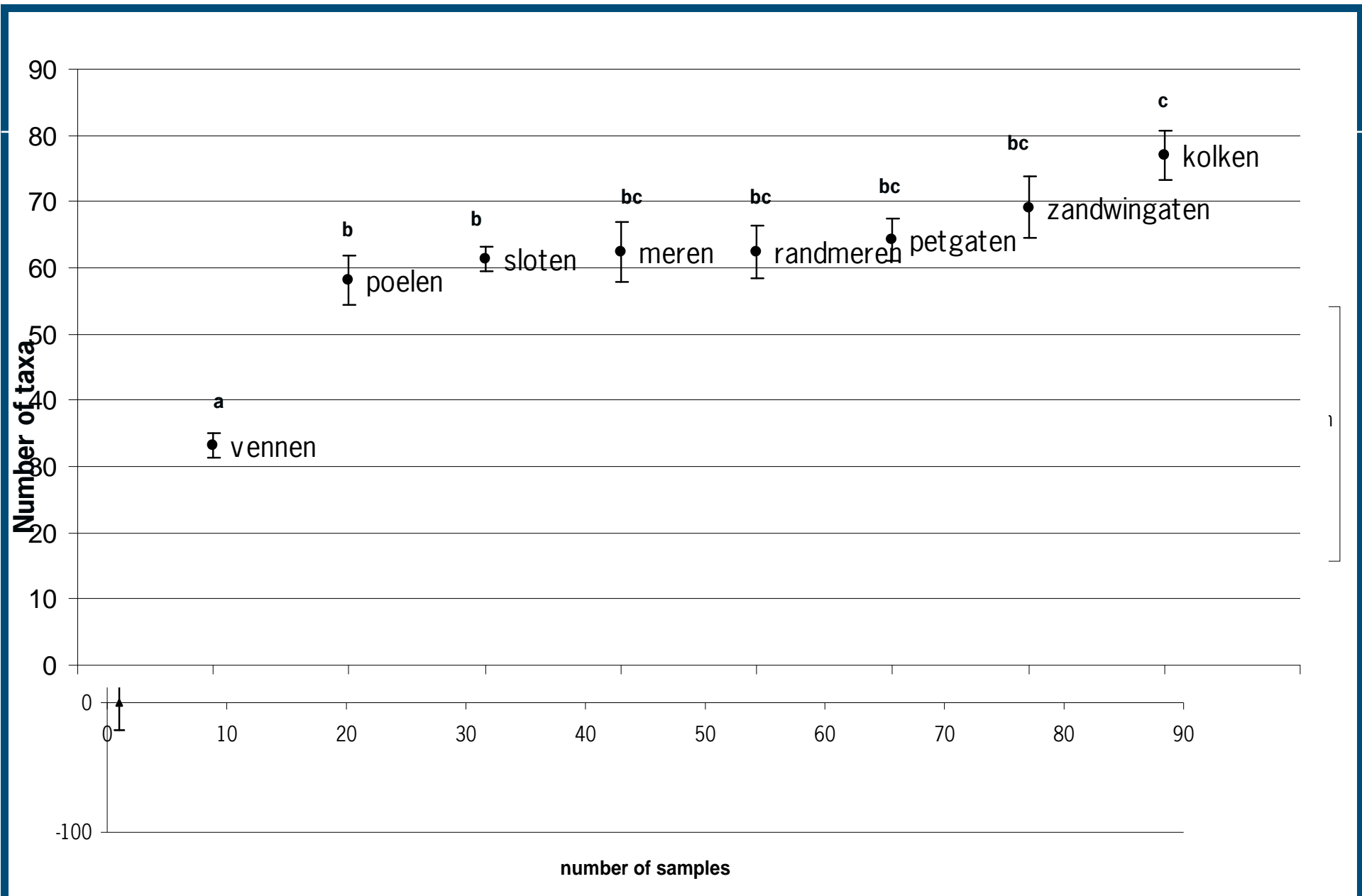
stowa

PLONS-Biodiversiteit

Biodiversiteit en ecosysteem functioneren in
sloot ecosystemen

Sloten in Nederland

- 300.000-400.000 km
- Belangrijke functies
  - waterhuishouding (drainage, peilbeheer)
  - blauwe ader
  - zuivering (b.v. pesticiden, denitrificatie)
  - cultuur

EKO data (Verdonschot 1990)

Sloten in Nederland

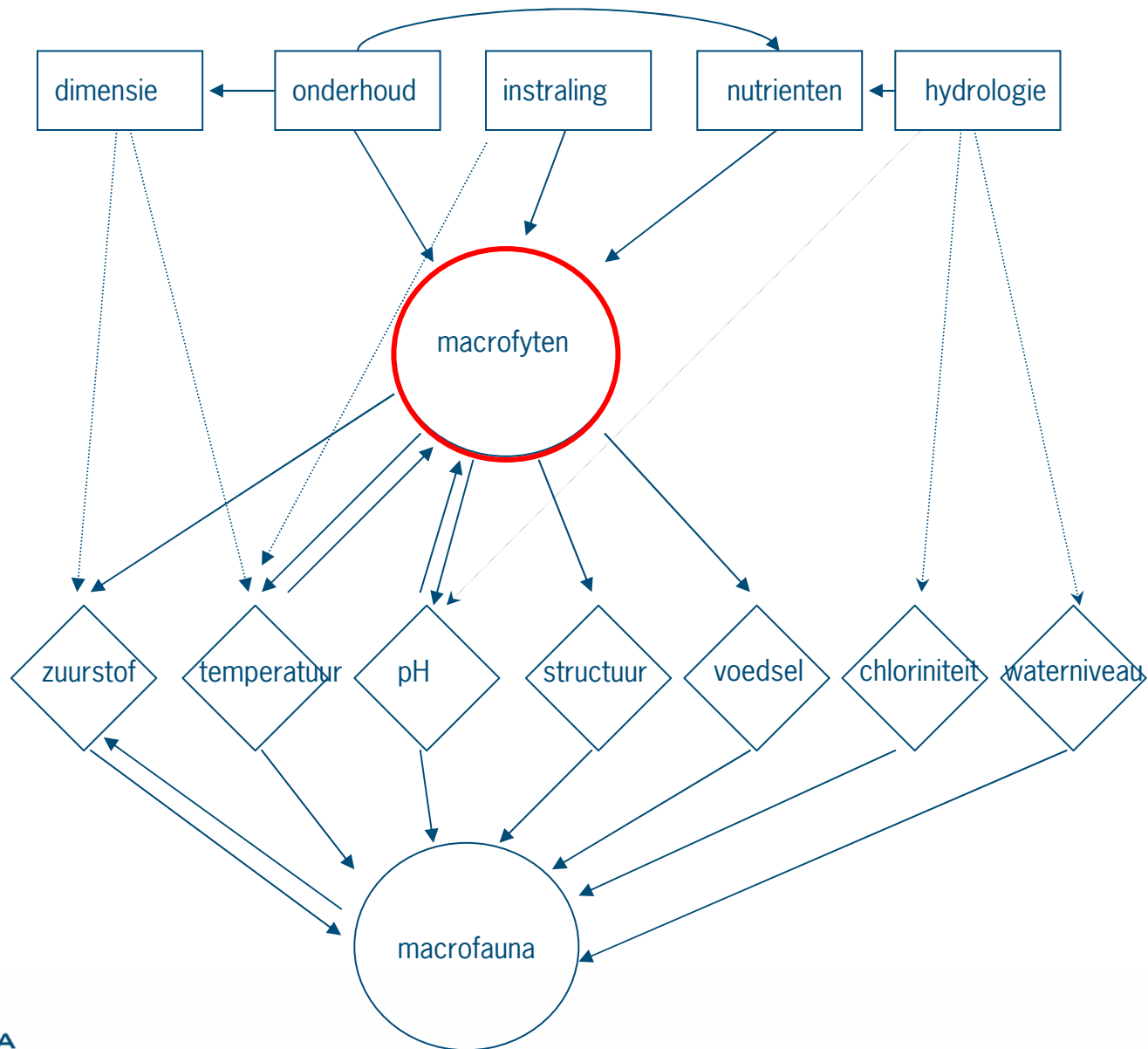
- Belangrijke bron van biodiversiteit in landelijk gebied
- Kunstmatige wateren >> veelal niet onderwerp van studies naar biodiversiteit en natuurbehoud
  - KRW: sloten < 50 Ha
  - Weinig wetenschappelijk onderzoek naar sloten

Biodiversiteit in sloten

1. Welke factoren veroorzaken een hoge biodiversiteit in sloten?
2. Wat is het belang van biodiversiteit voor het functioneren van een sloot?

Biodiversiteit in sloten

1. Welke factoren veroorzaken een hoge biodiversiteit in sloten?

Macrofyten

- Productie van biomassa
- Habitat (macrofauna, vissen, amfibieën)
- Biochemische processen (nutriënten, zuurstof, pH, temperatuur)

Macrofyten structuur

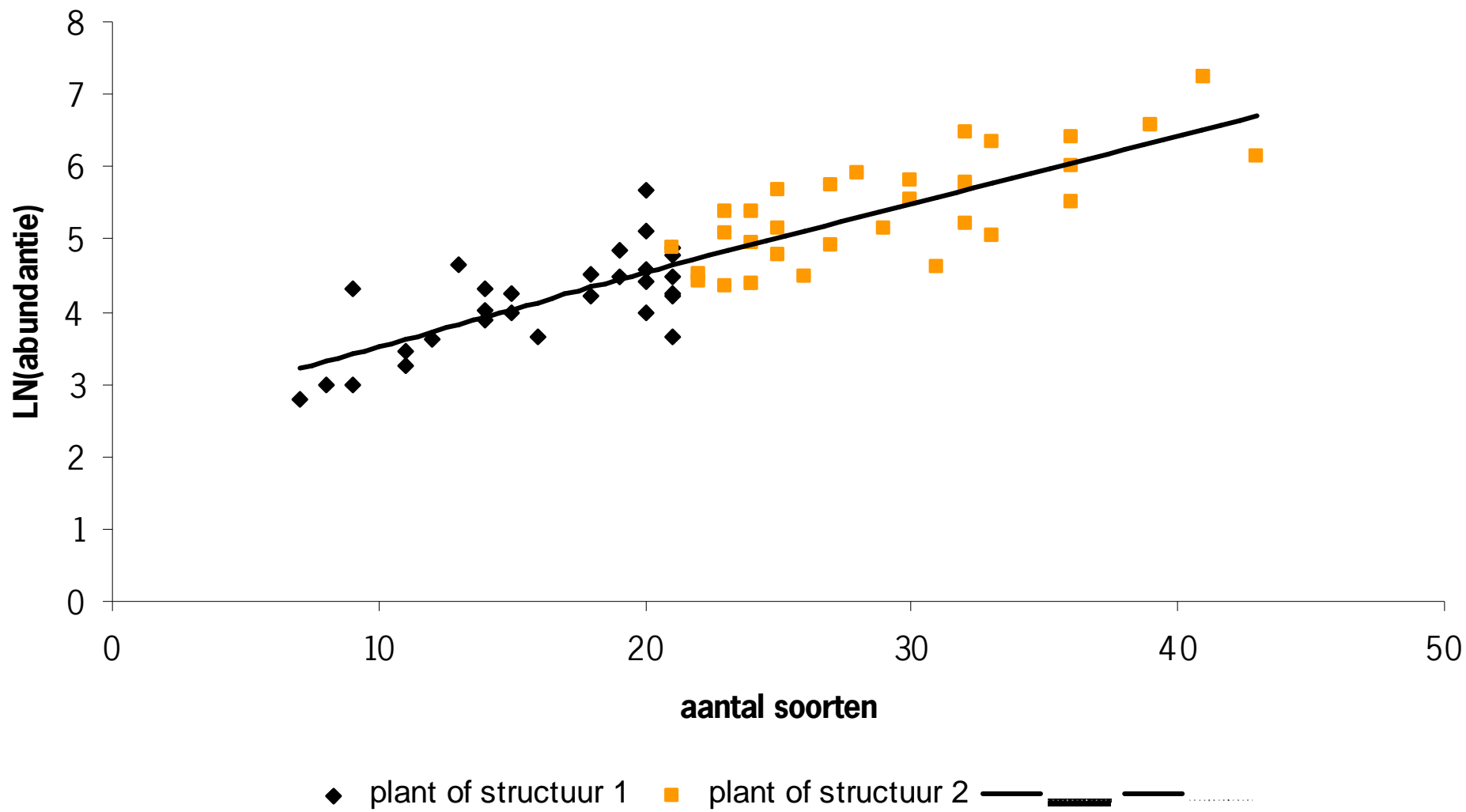
- Macrofyten structuur van belang voor fauna
  - Voedsel (epiphyton)
  - Reproductie (ei afzet)
  - Beschutting

Onderzoek

- Abundantie en diversiteit van fauna zijn positief gerelateerd aan de diversiteit van de macrofyten in een sloot (Armitage et al. 2003)
- Abundantie/diversiteit van macrofauna gerelateerd
  - macrofyten biomassa
  - plant oppervlakte
  - specifieke macrofyten soorten
  - mate blad insnijding
  - structurele complexiteit

PLONS-Biodiversiteit 2007

- Theorieën stellen dat diversiteit gerelateerd is aan oppervlakte en habitat complexiteit
- Eerder onderzoek maakt het niet mogelijk het effect van deze factoren apart te houden
  - oppervlakte en complexiteit gekoppeld

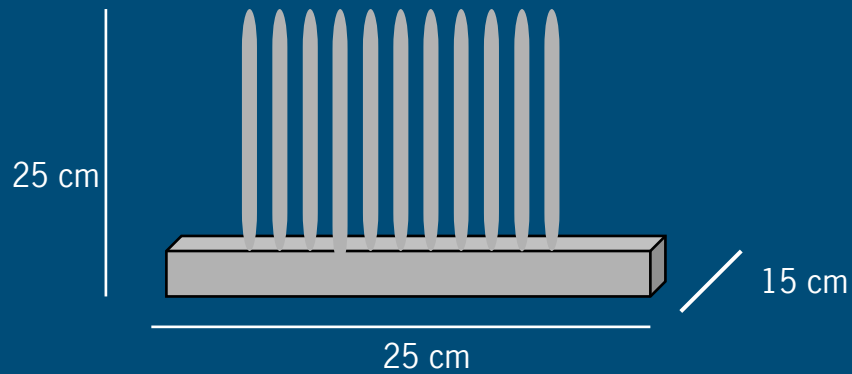
PLONS-Biodiversiteit 2007

- H_0 : oppervlakte, complexiteit en heterogeniteit van macrofyten structuur dragen gezamenlijk bij aan de soortenrijkdom van macrofauna.
- H_1 : complexiteit en heterogeniteit van macrofyten structuur hebben geen effect. Biodiversiteit van macrofauna is slechts gerelateerd aan oppervlakte.

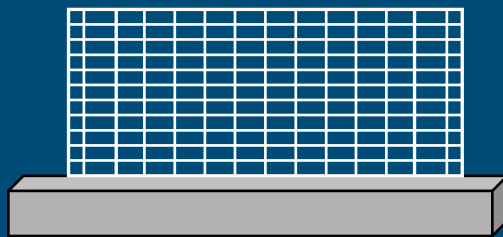
Experimentele opzet

- Kunstmatig substraat
- Predictor
  - structuur complexiteit (1 D, 2 D, 3 D)
  - structuur heterogeniteit (combinaties van 1,2,3 structuren)
  - oppervlakte (1000, 2000, 3000 cm²)

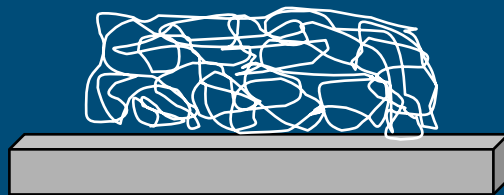
Experiment - Complexiteit

■ 1D

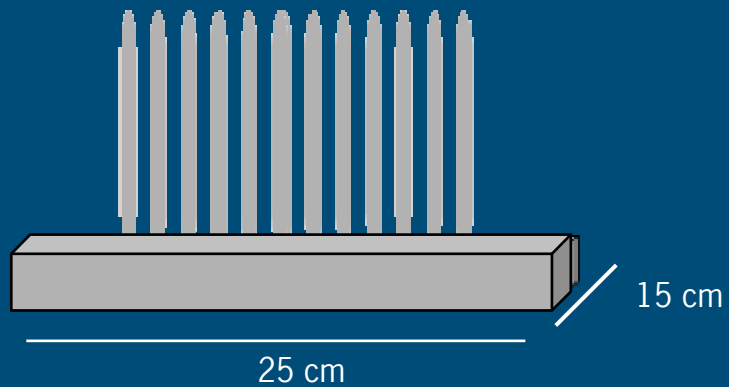
■ 2D

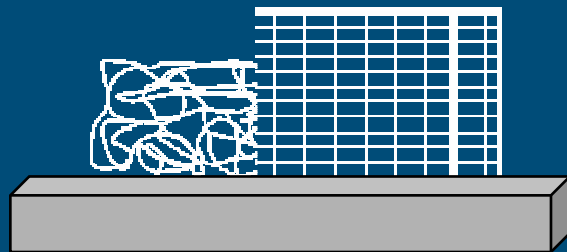
■ 3D

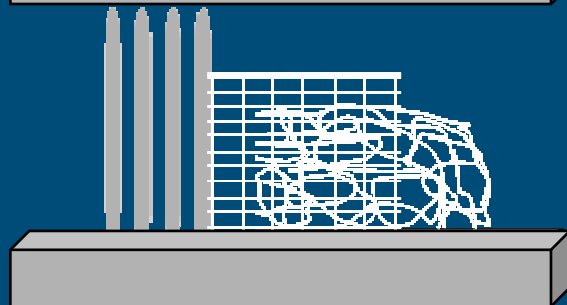
Experiment - Heterogeniteit

■ 1 structuur

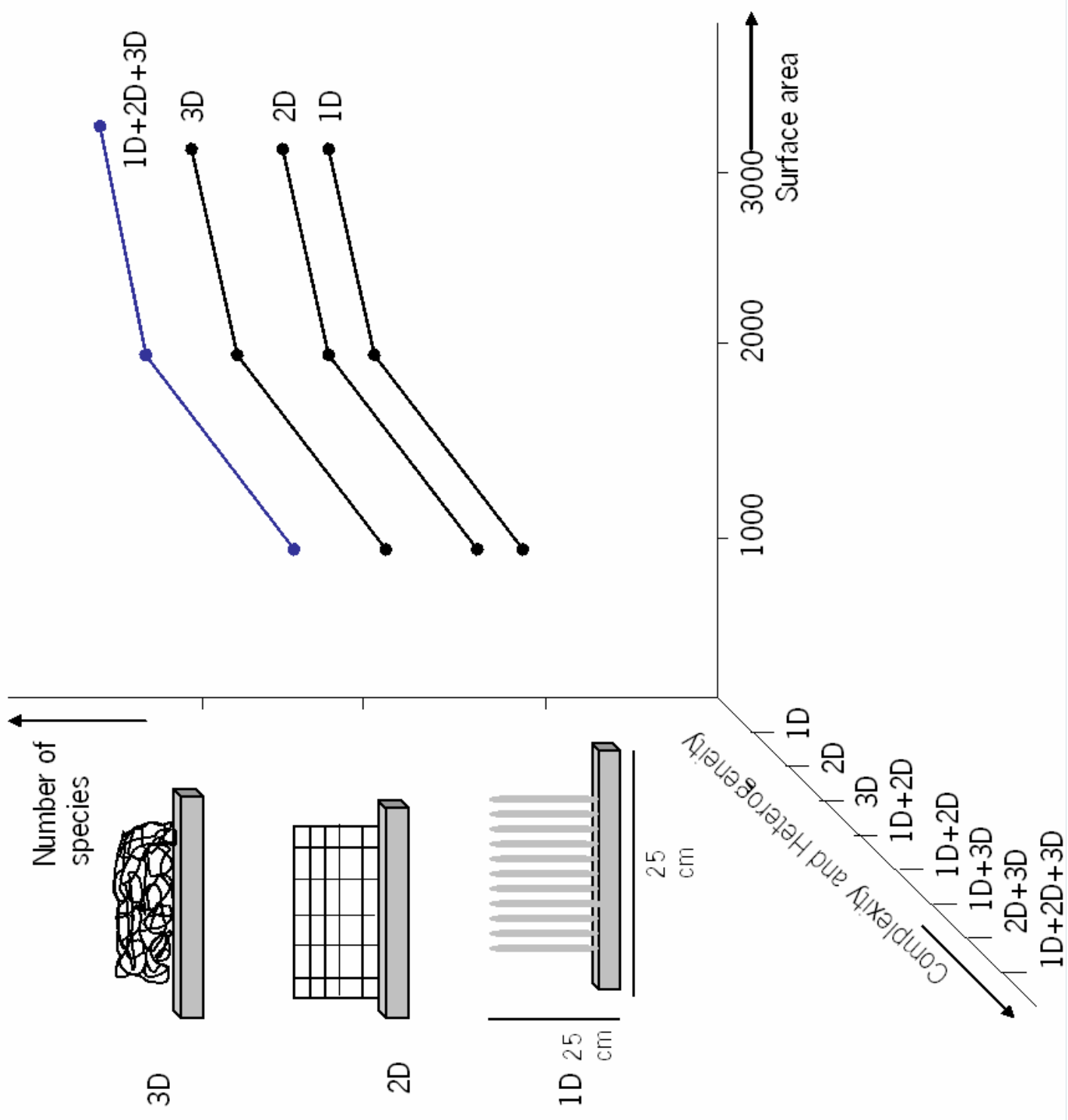
■ 2 structuur

■ 3 structuur

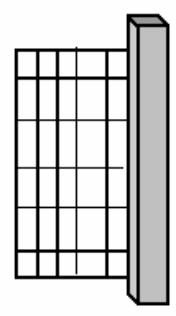

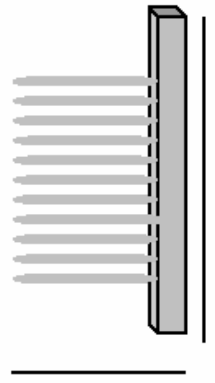
Number of species

3D

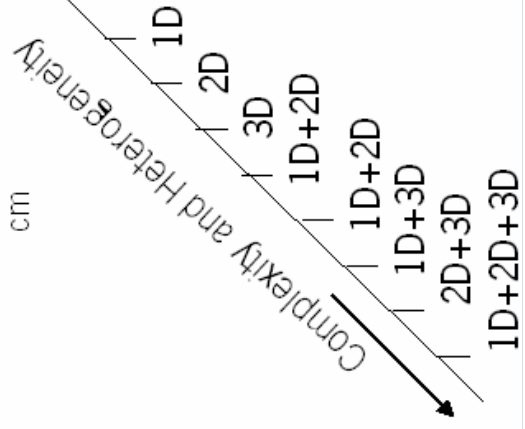

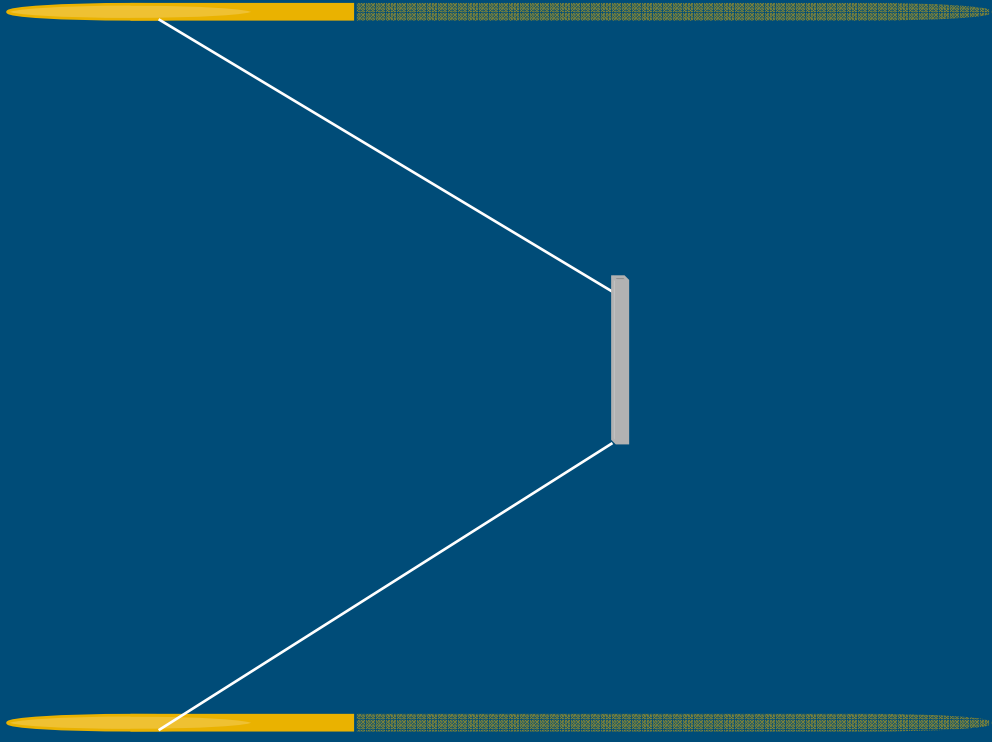
2D

1D 25 cm

25 cm

Experimenteel ontwerp

- 5 blokken, 150 structuren, 21 combinaties
- Juli-September (8 weken)
- Bemonstering: diatomeen, chlorofyl-a, macrofauna

And counting.....

Vervolg onderzoek (2008 en verder)

- 1.
2. Wat is het belang van biodiversiteit voor het functioneren van een sloot?

Sloten - Ecosystem services

wat is de functie van biodiversiteit?
hoe kunnen we het functioneren meten?

■ Belangrijke functies

- blauwe ader
- waterhuishouding (drainage, peilbeheer)
- zuivering (b.v. pesticiden, denitrificatie)
- water voorraad
- landschap, cultuur, recreatie
- intrinsieke natuurwaarde
- veerkracht (klimaat, exoot)

Sloten – Ecosystem services

- Wat is de functie van biodiversiteit?
- Hoe kunnen we het functioneren meten?

- Slootfunctioneren:

Voorbeelden te meten parameters: denitrificatie
snelheid, CO₂ opname

Complex, moeilijk meetbaar, vooral
als biotiek erbij komt

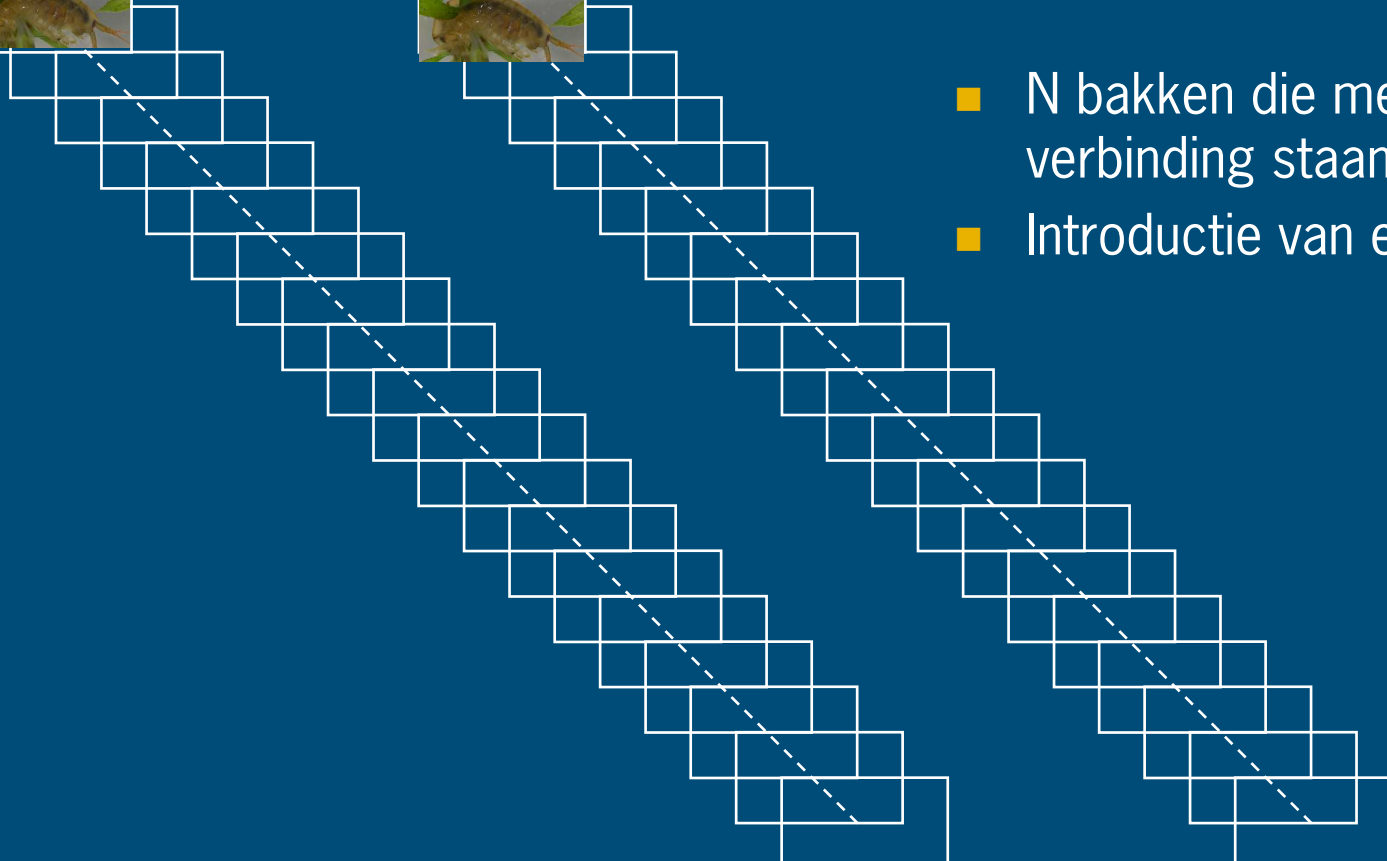
Ecosystem service- veerkracht

- In hoeverre kan een bestaand sloot ecosysteem weerstand bieden tegen de invasie van een exoot?
  - H_0 : Een sloot met hoge biodiversiteit biedt meer weerstand dan een sloot met lage biodiversiteit
  - H_1 : Een sloot met hoge biodiversiteit biedt **niet** meer weerstand dan een sloot met lage biodiversiteit

Experiment

Hoge biodiversiteit

Lage biodiversiteit

- N bakken die met elkaar in verbinding staan
- Introductie van een exoot

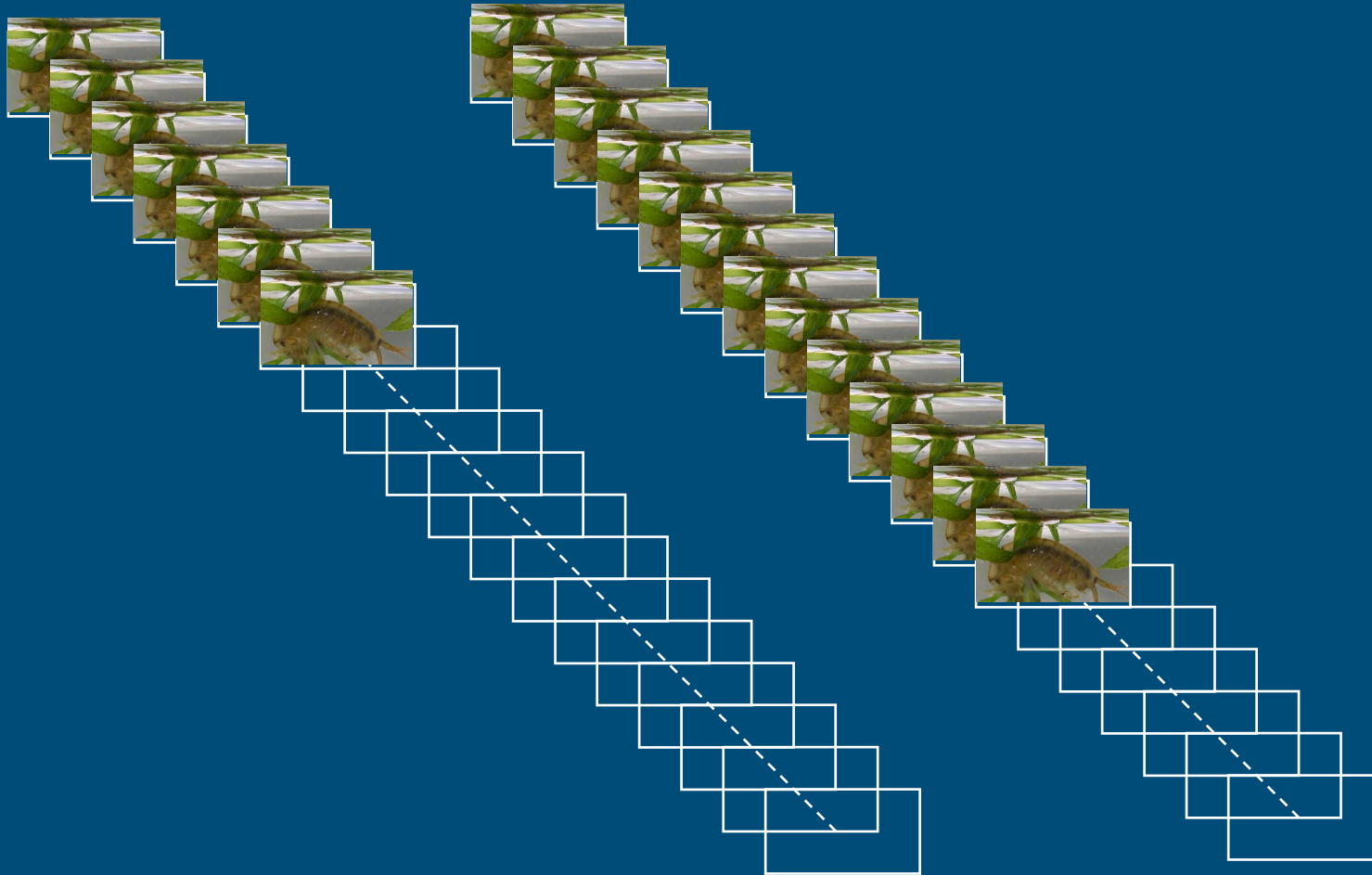
ALTERRA

WAGENINGEN UR

Experiment – H_0

Hoge biodiversiteit

Lage biodiversiteit

Experiment – H₁

Hoge biodiversiteit

Lage biodiversiteit

